

המשרד להגנת הסביבה
وزارة حماية البيئة
Ministry of Environmental Protection

שלום עם הסביבה

פיתוח בר קיימא בישראל לאור המגמות בעולם

ינואר 2019

נעים להכיר: כרטיס ביקור

ד"ר אוהד קרני

מנהל תחום מדיניות רגולטורית וקיימות בעסקים

המשרד להגנת הסביבה

ohadc@sviva.gov.il

בתחום אחריותי:

- שיפור השירות הרגולטורי ואפקטיביות הרגולציה (טיוב רגולציה)
- ביצוע הערכת חלופות והשפעות לרגולציות חדשות (RIA)
- מדד ההשפעה הסביבתי
- ייזום והיגוי המרכז להתייעלות במשאבים
- הנגשת מידע בנושא ניהול סביבתי לעסקים
- מדיניות משאבי טבע (ועדות ששיסנקי, מיסוי מחצבות, תום הזיכיון)

דיווח ורגולציה סביבתית בישראל

כיצד מגמות עולמיות משפיעות על מדיניות הסביבה בישראל?

מחויבויות ישראל ל-OECD:

✓ הקמת מרשם פליטות לסביבה - מפל"ס (PRTR)

X הקמת מנגנון לרישוי כימיקלים

X רישוי ופיקוח על תעשייה על בסיס ה-IPPC

יעדי ישראל לאמנת האקלים

- 7.7 טון פליטות גזי חממה לנפש ב- 2030, מתרחיש עסקים כרגיל של 10 טון לנפש
- כלומר הפחתת כ-25% מפליטות גזי החממה עד 2030
- 17% התייעלות אנרגטית בצריכת חשמל
- 17% ייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות
- 20% הפחתה בנסועה פרטית
- תחילת גיבוש תכנית הממשלה ל-2050

SDG12 – ייצור וצריכה בני קיימא

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ENSURE SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION PATTERNS ↓

GLOBALLY

IF THE POPULATION REACHES
9.6
BILLION

BY 2050, AN EQUIVALENT OF 3 PLANETS WILL BE REQUIRED TO SUSTAIN CURRENT LIFESTYLES

אסטרטגיות מעבר לכלכלה מעגלית

צמצום השימוש בחומרים רעילים לאדם ולסביבה
שלא ניתן לטפל בהם לאורך מחזור החיים

דה-טוקסיפיקציה
(Detoxification)

הפחתת השימוש בחומרים ומשאבים לאורך כלל
מחזור החיים על ידי הפחתת הצריכה והתייעלות
במקור

דה-מטריאליזציה
(Dematerialisation)

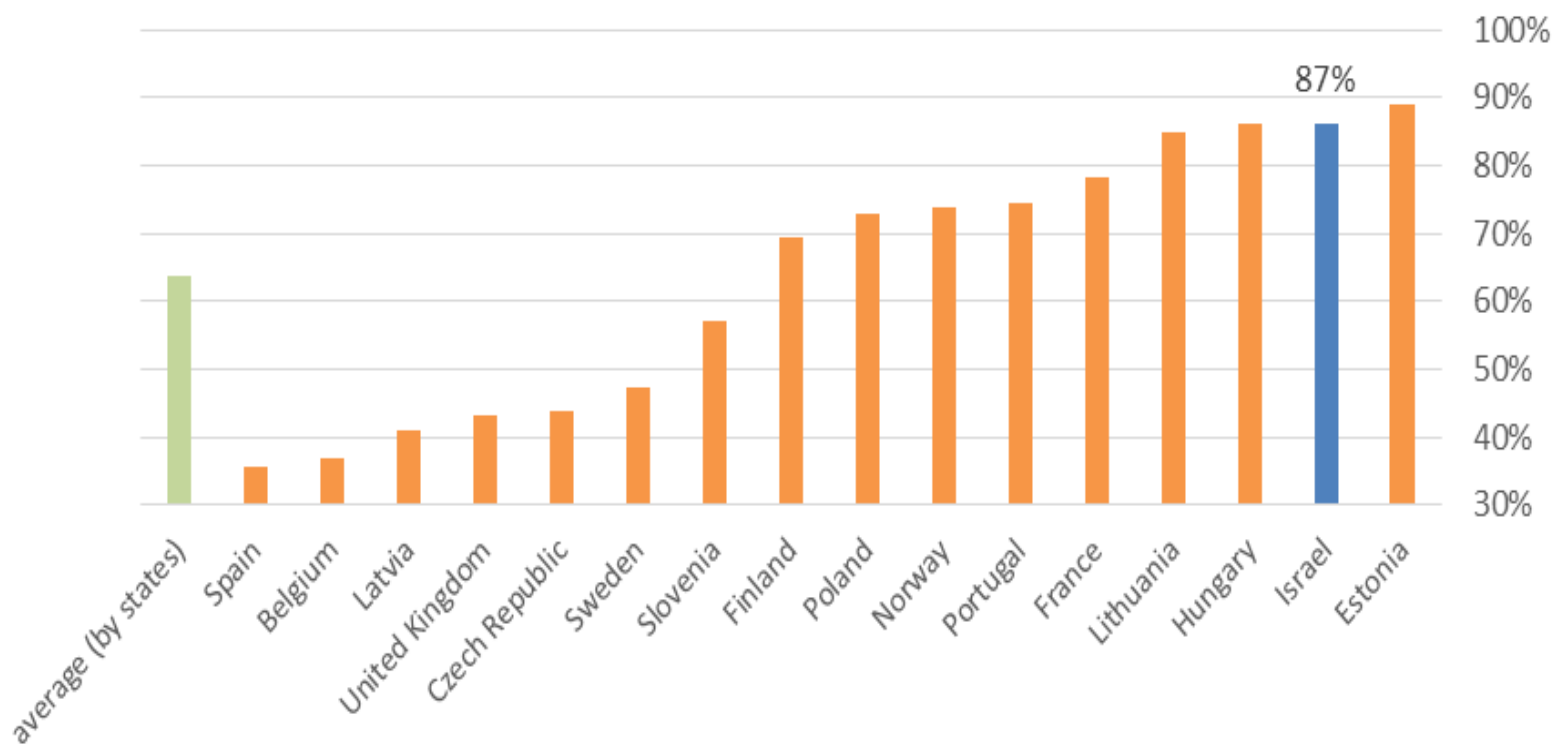
תכנון ועיצוב של מוצרים, שירותים ומודלים עסקיים
באופן התומך בשימוש חוזר, השבה ומיחזור

תכנון למען השבה
(Design for recovery)

ההשקעה הסביבתית בישראל במניעה במקור נמוכה ביחס לעולם

שיעור ההשקעה בפתרונות קצה מתוך כלל ההשקעה הסביבתית בתעשייה

מקור: למ"ס

הצורך בהתייעלות משאבים בתעשייה

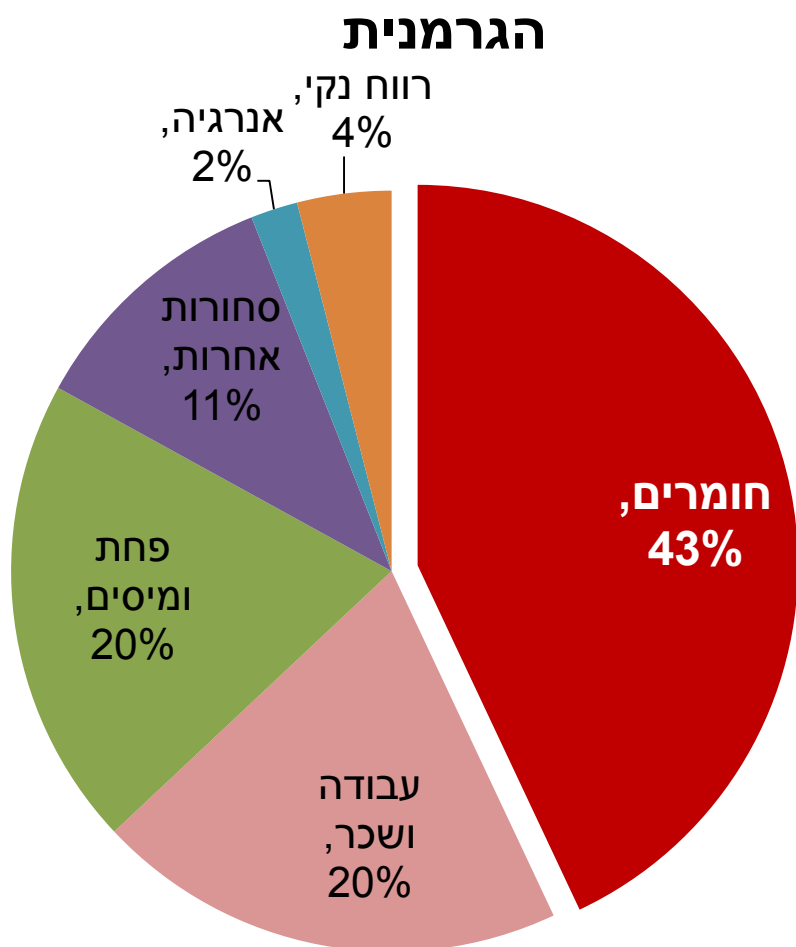
- על פי נתוני המפל"ס, התעשייה מייצרת כ-900 אלף טון של פסולת בלתי מסוכנת בשנה ו-390 אלף טון פסולת מסוכנת
- 48% מתוך הפסולת הבלתי מסוכנת מועברת להטמנה
- 60% מתוך הפסולת המסוכנת מועברת להטמנה

עבור שנת 2017, שיעורים אלו תואמים לחלק של כ-30 מלש"ח בשנה מכלל היטל ההטמנה המועבר לקרן הניקיון

פוטנציאל חסכון משמעותי לתעשייה

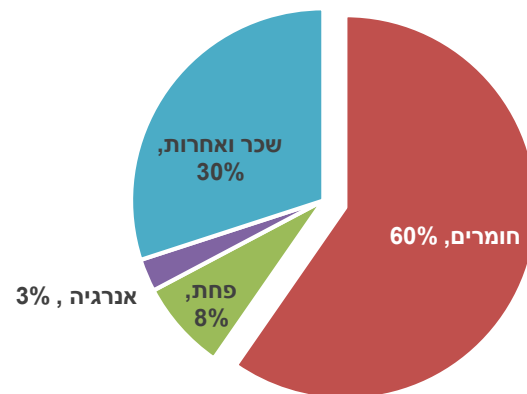
מבנה עלויות ורווח בתעשייה

- חומרי גלם מהווים כ-40% מכלל הוצאות הייצור בתעשייה

- בנוסף לתועלת הסביבתית, הפחתה במקור והתייעלות במשאבים מצמצמת הוצאות לתעשייה

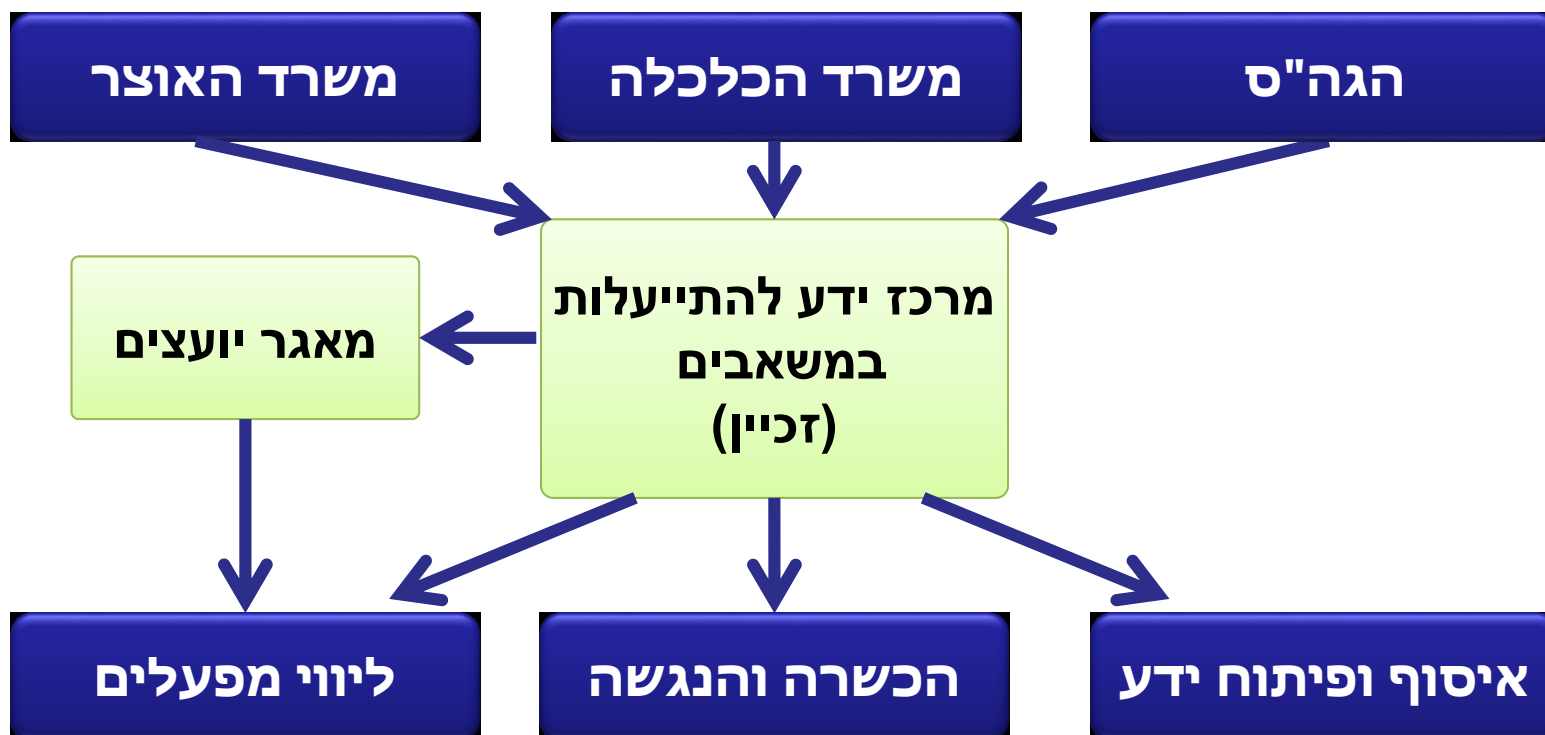
מבנה עלויות ממוצע בישראל (פיילוט (med-test II)

Source: Stat. Bundesamt 2012

מודל הפעלה: המרכז להתייעלות במשאבים

תקציב כולל: 51 מלש"ח ל-5 שנים

אסטרטגיות לניהול משאבים: מניהול מגיב לניהול יוזם

פתרונות קצה ארוכה

- פתרונות קצה תוספתיים לתהליך הייצור: למשל מסננים, RTO, בתי שקים וכו'...

ייצור נקי

- שינוי נקודתי בשיטות ייצור: לשמל מעבר לשימוש בחומרים לא רעילים, מיחזור תמיסות, צמצום פחת

התייעלות סביבתית

- ניטור וניהול שיטתי של תשומות ותפוקות סביבתיות: למשל חשבונאות זרמי חומרים (MFCA)

חשיבת מחזור חיים

- ניהול של כלל מחזור החיים של המוצר: למשל ניהול שרשרת אספקה, ממשק מול צרכן, טיפול בפסולת וכו'

עריסה לעריסה

- שינוי כולל במוצר ובמודל העסקי להשבה מלאה של חומרי הגלם ויצירת אפס פסולות: eco-design, servicizing וכו'

סימביוזה ואקולוגיה תעשייתית

- אינטגרציה של מערכות ייצור ושיתופי פעולה חוצי אירגונים ברמת אזורי תעשייה וסקטורים

דיווח ורגולציה סביבתית בישראל

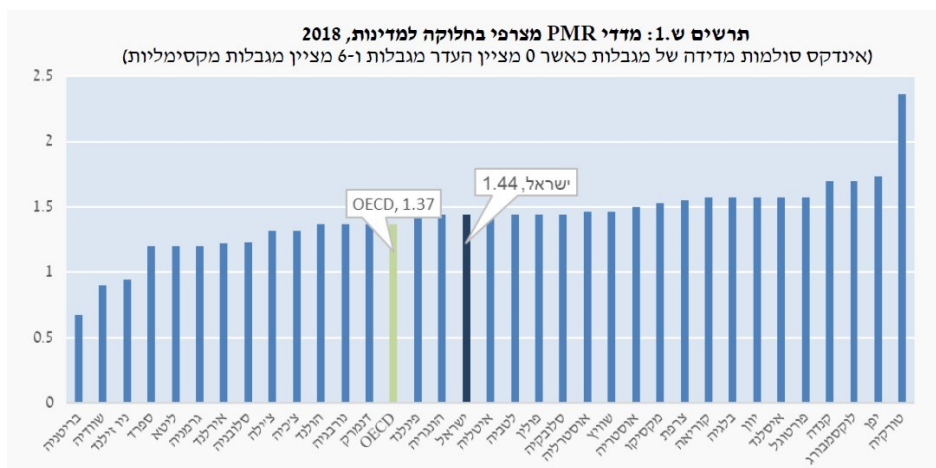

לוקחים אחריות ממשלתית: טיוב רגולציה ושיפור השירות

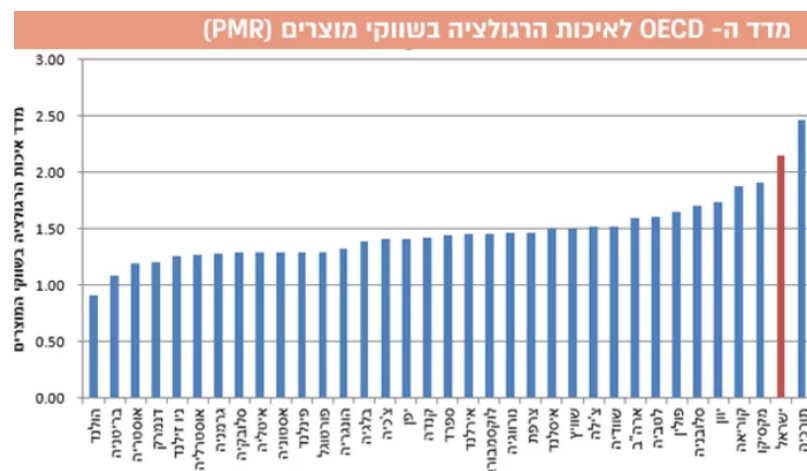
● החלטת ממשלה 2118 להפחתת הנטל הרגולטורי:

- טיוב הרגולציה
- ביצוע RIA לחקיקה חדשה

2018

2013

חזון לטיוב דיווחים

רציונליזציה
ואיחוד הדיווח
על אירועים
(מייד, תחקיר)

דיווח שוטף
דיגיטלי:
ניטור רציף, דיגומים
ותנועות פסולת

דיווח שנתי
אחד

תשתית דיווח דיגיטלית ודיגיטליזציה לבדיקת דיווחים

טיוב דיווחים: עיקרי התכנית

- 1. דו"ח שנתי אחוד – איחוד דרישות דיווח תקופתיות שאינן על תוצאות דיגום לדוח שנתי, קביעת מתכונת דיווח ושיטות חישוב אחודות, אפשרות להגשה דיגיטלית**
- 2. דיווח על תוצאות דיגומים – האחדת נוסח הדרישות ומעבר להגשה דיגיטלית.**
- 3. צמצום דרישות לדיווח מראש וקבלת אישור מראש**
- 4. טיוב דרישות הדיווח על אירועים – קריטריונים לסיווג אירועים, הגדרת פעולות דיווח לפי סוג, הגדרת רף תחתון לאירוע, קביעת מתכונת דיווח, ניתוב כל הדיווחים למוקד אחד...**
- 5. טיוב דרישות הקשורות לדיווח על תנועות של פסולת מסוכנת.**
- 6. בקרה למניעת חובות דיווח חדשות מיותרות.**
- 7. תשתית דיגיטלית לדיווח ודיגיטליזציה לבדיקת דיווחים**

התפתחות תפיסת הקיימות בעסקים

אחריות
חברתית-
תאגידית (CSR)

- פילנתרופיה
- התנדבות עובדים
- ירוק המשרדים
- דו"חות אחריות תאגידית

התנהלות
עסקית אחראית
(RBC)

- מערכת ניהול ציות פנימית
- אכיפת ציות על ספקים וניהול שרשרת אספקה
- מנגנוני משילות ובקרה
- שקיפות ושיתוף ציבור בהחלטות

יצירת ערך
משותף (CSV)

- שינוי בפעילות העסקית עצמה
- הפסקת פעילות עסקית בעלות השלכות שליליות
- ראיית מחזור חיים שלם
- פיתוח מוצרים בעלי ערך סביבתי וחברתי חיובי
- פיתוח שווקים שהוזנחו / הופלו לרעה